

(สำเนา)
เลขรับ ๑๐๕/๒๕๕๓ วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ
๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมา
เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรด
นำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สอนอง เทพอักษรณรงค์ ผู้เสนอ

(นายสอนอง เทพอักษรณรงค์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ณัชพล ตันเจริญ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) พัฒนา สังขทรัพย์ ผู้เสนอ
(นายณัชพล ตันเจริญ) (นางพัฒนา สังขทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สันหัต จีนาภักดิ์ ผู้เสนอ
(ปรพล อติเรกสาร) (นายสันหัต จีนาภักดิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระบุรี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) รัชณี พลเชื้อ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มานิต นพอมรบดี ผู้เสนอ
(นางรัชณี พลเชื้อ) (นายมานิต นพอมรบดี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ลงชื่อ) ประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มนต์ไชย ชาตวัฒนศิริ ผู้เสนอ
(นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา) (นายมนต์ไชย ชาตวัฒนศิริ)

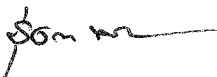
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) จิรพันธ์ ลิ้มสกุลศิริรัตน์ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมนึก เสงวณิชย์ ผู้เสนอ
(นายจิรพันธ์ ลิ้มสกุลศิริรัตน์)	(นายสมนึก เสงวณิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รังสิกร ทิมาตฤกะ ผู้เสนอ
(นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล)	(นายรังสิกร ทิมาตฤกะ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) รณฤทธิชัย คานเขต ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายรณฤทธิชัย คานเขต)	(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) จักรกฤษณ์ ทองศรี ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วิเชียร อุดมศักดิ์ ผู้เสนอ
(นายจักรกฤษณ์ ทองศรี)	(นายวิเชียร อุดมศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากร	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) สมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปกรณ์ มุ่งเจริญพร ผู้เสนอ
(นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์)	(นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย
(ลงชื่อ) พันตำรวจโท นกุล แสงศิริ ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรศุณี สุวรรณปริสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นกุล แสงศิริ)	(นางวรศุณี สุวรรณปริสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมชาติพัฒนา
(ลงชื่อ) อุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์ ผู้เสนอ	
(นางอุดมลักษณ์ เพ็ญรพัฒน์)	
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์

แทน
ผู้ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เหตุผล

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการ สาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๓ วรรคสี่ บัญญัติให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ตามลักษณะของภาษี แต่ละประเภท โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สถานะทางการคลังขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และความยั่งยืนทางการคลังของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“เงินอุดหนุน” หมายความว่า เงินที่รัฐจัดสรรอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยเงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

“เงินอุดหนุนทั่วไป” หมายความว่า เงินอุดหนุนโดยไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้จ่ายเพื่อการใดก็ได้ตามกระบวนการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหากใช้ไม่หมดเงินส่วนที่เหลือไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

“เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ” หมายความว่า เงินอุดหนุนที่มีการกำหนดเงื่อนไขในการใช้จ่ายเงินและหากใช้ไม่หมดเงินส่วนที่เหลือไม่ต้องส่งคืนกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ระเบียบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง กฎ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) รายได้ประเภทภาษีอากร

(ก) ภาษีท้องถิ่น

(ข) ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ค) ภาษีที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ง) ภาษีอื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด

(๒) รายได้ที่มีไขภาษีอากร

(ก) รายได้จากเงินอุดหนุนจากรัฐ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

(ข) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ

(ค) รายได้จากทรัพย์สิน

(ง) รายได้จากการพาณิชย์หรือวิสาหกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(จ) ค่าตอบแทนหรือค่าบริการ

(ฉ) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้

(ช) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์กรต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(ซ) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดินหรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ณ) รายได้อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีท้องถิ่นดังนี้

(๑) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้

(ก) ภาษีรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ข) ภาษีค่าปลิกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน
ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าปลิกในเขตจังหวัด ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ค) ภาษีค่าปลิกยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าปลิกในเขตจังหวัด ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ง) ภาษีการเข้าพักในโรงแรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(จ) อากรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกอีแอ่น

(ฉ) ภาษีสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ช) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(ซ) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) กรุงเทพมหานคร มีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้

(ก) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน และที่ดิน

(ข) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(ค) ภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์

(ง) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(จ) ภาษียรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ฉ) ภาษีค่าปลิกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน

ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าปลิกในเขตกรุงเทพมหานครตามที่มีกฎหมาย
บัญญัติ

(ช) ภาษีค่าปลิกยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าปลิกในเขตกรุงเทพมหานคร ตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ซ) ภาษีการเข้าพักโรงแรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ณ) ภาษีการพนัน

(อ) อากรฆ่าสัตว์ ตามกฎหมายว่าด้วยการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์

(ฮ) ภาษีสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ท) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(ธ) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา มีอำนาจจัดเก็บภาษีต่อไปนี้

(ก) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือน และที่ดิน

(ข) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่

(ค) ภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัติภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์

(ง) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย

(จ) ภาษีการพนัน

(ฉ) อากรฆ่าสัตว์ ตามกฎหมายว่าด้วยการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์

(ช) อากรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกอีแอ่น

(ซ) ภาษีสิ่งแวดล้อมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

(ณ) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(อ) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๘ ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

(๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

(๒) ภาษีสรรพสามิต

- (๓) ภาษีสรรพสามิต
- (๔) ภาษีสุรา
- (๕) ภาษียาสูบ
- (๖) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๙ ภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่

- (๑) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม
- (๒) ค่าภาคหลวงแร่
- (๓) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๐ ภาษีที่ใช้ฐานร่วมตามมาตรา ๘ และภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๙ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีอำนาจจัดเก็บภาษีดังกล่าว โดยให้แบ่งรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วน และให้ถือว่าเป็นภาษีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นดังนี้

- (๑) สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเจ็ดส่วนของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากร
- (๒) สำหรับภาษีธุรกิจเฉพาะให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาษีที่รัฐเก็บ
- (๓) สำหรับภาษีสรรพสามิตให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาษีที่รัฐเก็บ
- (๔) สำหรับภาษีสุราให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาษีที่รัฐเก็บ
- (๕) สำหรับภาษียาสูบให้จัดเก็บเพิ่มให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราร้อยละสามสิบของภาษีที่รัฐเก็บ

(๖) สำหรับค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ให้จัดแบ่งรายได้ให้กับรัฐร้อยละสี่สิบของรายได้ที่จัดเก็บได้และแบ่งให้กับองค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งปิโตรเลียมนั้นร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่มีหลายองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้แบ่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามสัดส่วนของพื้นที่และแบ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งปิโตรเลียมนั้นร้อยละสี่สิบ หากมีหลายองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลให้แบ่งตามสัดส่วนของพื้นที่

(๗) สำหรับค่าภาคหลวงแร่ ให้จัดแบ่งรายได้ให้กับรัฐร้อยละสี่สิบของรายได้ที่จัดเก็บได้และแบ่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งแร่นั้นร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่มีหลายองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้แบ่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามสัดส่วนของพื้นที่ และแบ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งแร่นั้นร้อยละสี่สิบ หากมีหลายองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ให้แบ่งตามสัดส่วนของพื้นที่

ภาษีที่ใช้ฐานร่วมตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจจัดเก็บส่งมอบเงินภาษีที่จัดเก็บให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตามหมวดสี่โดยหักค่าใช้จ่ายร้อยละหนึ่งของเงินภาษีที่จัดเก็บได้หรือตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้

มาตรา ๑๑ กรณีที่รัฐเห็นสมควร รัฐจะจัดสรรภาษีอื่น ๆ ของรัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและรายได้ประเภทใหม่ ต้องดำเนินการตามหลักการดังต่อไปนี้

- (๑) มีกฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นแต่ละประเภทให้ชัดเจน
- (๒) ภาษีที่กำหนดขึ้นไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) คำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
- (๔) การจัดเก็บภาษีไม่เป็นการสร้างภาระให้กับรัฐหรือท้องถิ่นอื่น
- (๕) คำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนราชการส่วนรวมของประเทศ
- (๖) สะท้อนต้นทุนหรือภาระค่าใช้จ่ายด้วย

มาตรา ๑๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ประเภทอื่นที่เป็นฐานร่วม โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ
- (๔) ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรไทยตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว
- (๕) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

มาตรา ๑๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมในกิจการหรือบริการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำหรือจัดให้มีขึ้นจากผู้ใช้บริการ โดยออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

มาตรา ๑๕ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอกับการบริหารตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งที่การพัฒนาภาษีท้องถิ่น รายได้ที่มีใช้ภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีรายได้เป็นสัดส่วนที่สูงขึ้นของรายได้ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะเดียวกันให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี โดยไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้าภายในระยะเวลาสิบปี นับแต่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนและมีมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำทั้งในด้านการเพิ่มภาษีท้องถิ่น การเพิ่มรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร การเพิ่มภาษีที่ฐานร่วม การเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินอุดหนุนและการถ่ายโอนภารกิจที่รัฐบาลทำอยู่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้นอย่างสอดคล้องเหมาะสมกัน

เมื่อคณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและนำไปบรรจุในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

หมวด ๒
อำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้

มาตรา ๑๖ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ภาษีอากรและรายได้ที่มีใช้
ภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด

อำนาจดังกล่าวตามวรรคหนึ่งในกรณีที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นว่า ประชาชนจะได้รับ
ประโยชน์มากขึ้นหรือการจัดเก็บรายได้นั้นจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็อาจมอบอำนาจ
ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือองค์การภาคเอกชนทำการจัดเก็บ
แทนก็ได้ ทั้งนี้ จะมีค่าตอบแทนการจัดเก็บด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การมอบอำนาจและการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
รายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๑๗ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจกำหนดอัตรา ยกเว้นหรือลดหย่อน หรือ
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่นตามที่
กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๑๘ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติกำหนดอัตรา ยกเว้นลดหย่อน
ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง หรือค่าบริการอื่น ในการให้บริการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
มีอำนาจจัดเก็บ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ได้

การออกข้อบัญญัติเพื่อเรียกค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการ
ที่คณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนด

หมวด ๓
คณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการรายได้้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังที่ได้รับมอบหมาย
เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมสรรพสามิต อธิบดีกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๓) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และ
เมืองพัทยา ประเภทละหนึ่งคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเอง

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการภาษีอากร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคลัง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านละหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
อย่างน้อยสามคนต้องทำงานเต็มเวลา

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (๓) และการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเต็มเวลาตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๗) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๒๑ กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ

มาตรา ๒๒ กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการได้อีก แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมากกว่าสองวาระได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรา ๑๙ วรคสอง

มาตรา ๒๓ ถ้ากรรมการตามมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) วางลง ให้ดำเนินการเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการแทนภายในสามสิบวัน เว้นแต่กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้ โดยให้กรรมการตามมาตรา ๑๙ (๔) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคหนึ่ง และยังมีกรรมการเหลืออยู่เกินกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการ
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

(๔) คณะรัฐมนตรีให้พ้นจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๕

(๒) เสนอแนะหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสรรเงินอุดหนุนต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) เสนอแนะสัดส่วนของรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) พิจารณารายได้ประเภทใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่เป็นภาษีอากรและมีใช้ภาษีอากร และเสนอแนะต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) พัฒนาศักยภาพ และเสนอแนะการบริหารจัดเก็บ จัดหา และพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ประเมินประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายงานผลต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) พิจารณา และเสนอแนะการพัฒนาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสถานะเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ และสังคม

(๘) ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานฐานะทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี

(๙) พิจารณา และให้คำปรึกษาหรือแนะนำ ในเรื่องการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในกฎหมายนี้หรือตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

คำตอบแทนของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

หมวด ๔
การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ รายได้ที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดสรรตามมาตรา ๒๙ ประกอบด้วย

- (๑) รายได้จากภาษี
- (๒) รายได้จากเงินอุดหนุน

มาตรา ๓๑ รายได้จากภาษีประกอบด้วย

- (๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (๒) ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๓) ภาษีสรรพสามิต
- (๔) ภาษียาสูบ
- (๕) ภาษีสุรา
- (๖) ภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๒ รายได้จากเงินอุดหนุนที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดสรรในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป

มาตรา ๓๓ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๘ (๑) ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการจัดสรรดังนี้

- (๑) จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
- (๒) จัดสรรให้กรุงเทพมหานครร้อยเอ็ด
- (๓) จัดสรรให้เมืองพัทยาร้อยเอ็ดศูนย์จุดเจ็ด
- (๔) ส่วนที่เหลือจากการจัดสรร ตาม (๑) (๒) และ (๓) แล้ว ให้จัดสรรให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ให้คณะกรรมการรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทบทวนสัดส่วนการจัดสรรรายได้ใหม่ ทุกระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับหรือเมื่อมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทใหม่หรือมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนเดิมก่อนทบทวนความเหมาะสมกับการเกิดขึ้นของรายได้และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละประเภทและความเป็นธรรมในการจัดสรรภาษี

เมื่อได้มีการทบทวนตามวรรคสองแล้ว หากมีการแก้ไขสัดส่วนการจัดสรรให้คณะกรรมการรายได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความเห็นชอบ

มาตรา ๓๔ การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓๓ (๔) ในวาระเริ่มแรก ให้แก่แต่ละเทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพากรจัดเก็บเอง ให้กรมสรรพากรจัดแบ่งตามแหล่งที่เกิดของรายได้ เป็นรายจังหวัด หลังจากนั้นให้จัดสรรไปให้แต่ละเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้น ๆ ตามเกณฑ์ประชากร

(๒) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บเพื่อกรมสรรพากร ให้กรมที่จัดเก็บส่งรายได้ที่จัดเก็บได้ให้กรมสรรพากรเพื่อจัดสรรให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๓๕ การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ส่วนที่หนึ่ง ร้อยละห้าสิบแบ่งให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับเท่ากัน
- (๒) ส่วนที่สอง ร้อยละยี่สิบแบ่งให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรในแต่ละจังหวัดในปีที่ผ่านมา
- (๓) ส่วนที่สาม ร้อยละสิบห้าแบ่งให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของขนาดพื้นที่
- (๔) ส่วนที่สี่ ร้อยละสิบห้าแบ่งให้แต่ละองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามสัดส่วนของประชากร

มาตรา ๓๖ การจัดสรรภาษีธุรกิจเฉพาะให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ภาษีธุรกิจเฉพาะที่เก็บได้ในจังหวัดใด รวมถึงกรุงเทพมหานคร ให้เป็นของจังหวัดนั้น
- (๒) การจัดสรรให้แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และเมืองพัทยา ภายในจังหวัด ให้จัดสรรตามแหล่งที่เกิดของภาษี

มาตรา ๓๗ การจัดสรรภาษีสรรพสามิตให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) สำหรับภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากสินค้า ให้จัดสรรให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร
- (๒) สำหรับภาษีสรรพสามิตที่เก็บจากบริการ ให้จัดสรรให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามแหล่งที่เกิดของภาษีนั้น

มาตรา ๓๘ การจัดสรรภาษีสุราให้จัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๓๙ การจัดสรรภาษียาสูบให้จัดสรรให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามเกณฑ์ประชากร

มาตรา ๔๐ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการ ภายใต้หลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อเพิ่มรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ รวมทั้งระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- (๒) เพื่อก่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๓) เพื่อลดช่องว่างทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๔) เพื่อดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควร

มาตรา ๔๑ การจัดสรรเงินอุดหนุนตามมาตรา ๔๐ ให้จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา
 (๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นตามที่มิใช่กฎหมายบัญญัติ
 การจัดสรรเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (๑) (๒) (๓) (๔) ในสัดส่วนเท่าใดให้เป็นไป
 ตามที่คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๕

การคำนวณสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ ในการคำนวณสัดส่วนของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอน
 การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้นำเอารายได้จากภาษีท้องถิ่น ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐ
 กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่รัฐจัดสรร และเงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้รับ
 รวมกัน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีนั้น ๆ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่ออนุวัติ
 ให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ ดังนี้

- (๑) กฎหมายว่าด้วยภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- (๒) กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
- (๓) กฎหมายว่าด้วยภาษีค่าปลิกน้ำมัน
- (๔) กฎหมายว่าด้วยภาษีค่าปลิกยาสูบ
- (๕) กฎหมายว่าด้วยภาษีการเข้าพักโรงแรม
- (๖) ประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม
- (๗) กฎหมายว่าด้วยจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๘) ประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ
- (๙) กฎหมายว่าด้วยจัดสรรภาษียาสูบ
- (๑๐) กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรภาษีสุรา
- (๑๑) กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรภาษีสรรพสามิต
- (๑๒) ประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- (๑๓) กฎหมายว่าด้วยภาษีการโอนอสังหาริมทรัพย์
- (๑๔) กฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๑๕) กฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล
- (๑๖) กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๑๗) กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
- (๑๘) กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา
- (๑๙) กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย
- (๒๐) กฎหมายอื่นเพื่ออนุวัติตามกฎหมายนี้

หากมิได้มีการดำเนินการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้

มาตรา ๔๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การจัดสรร
รายได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๓ วรรคสี่ บัญญัติให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่น โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามลักษณะของภาษีแต่ละประเภท โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น สถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความยั่งยืนทางการคลังของประเทศเป็นส่วนรวมด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๑ และร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้มีค่านิยาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีท้องถิ่น ภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินอุดหนุน เงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ระเบียบในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน โดยกฎกระทรวง กฎ และระเบียบมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดที่มารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากร และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดอำนาจในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดภาษีที่ใช้ฐานร่วมระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาษีที่ใช้ฐานร่วมและภาษีที่รัฐจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดเก็บภาษีแบ่งรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วน และให้ถือว่าเป็นภาษีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น รัฐจัดสรรภาษีอื่นได้ตามที่เห็นสมควรเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดหลักการดำเนินการในการกำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีและรายได้ประเภทใหม่ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ประเภทอื่นที่เป็นฐานร่วม โดยการออกข้อบัญญัติจัดเก็บรายได้ประเภทอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยภาษานั้น และออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมกิจการหรือบริการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหรือจัดให้มีขึ้นจากผู้ให้บริการ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเน้นการพัฒนาภาษีท้องถิ่นซึ่งมีกำหนดเวลาที่ชัดเจนและมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๐ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้ภาษีอากรและรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนดโดยคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์การมอบอำนาจและค่าตอบแทน (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๑ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดอัตรา ยกเว้นหรือลดหย่อน หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๒ กำหนดให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติกำหนดอัตรา ยกเว้นลดหย่อน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง หรือค่าบริการอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการที่คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๔ กำหนดคุณสมบัติ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๕ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการและการวินิจฉัยชี้ขาดในที่ประชุม (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๑๖ กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๑๗ กำหนดการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๐)

๒.๒๐ กำหนดรายได้จากภาษีและรายได้จากเงินอุดหนุน (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

๒.๒๑ กำหนดการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๒๒ กำหนดการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มแก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๒๓ กำหนดการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๒๔ กำหนดการจัดสรรภาษีธุรกิจเฉพาะ (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๒๕ กำหนดการจัดสรรภาษีสรรพสามิต (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๒๖ กำหนดการจัดสรรภาษีสุรา (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๒๗ กำหนดการจัดสรรภาษียาสูบ (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๒๘ กำหนดหลักการจัดสรรเงินอุดหนุนและสัดส่วนเงินอุดหนุนให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑)

๒.๒๙ กำหนดการคำนวณสัดส่วนของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๓๐ กำหนดให้มีบทเฉพาะกาลเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีหรือแก้ไขกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ภายในสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับและให้การจัดสรรรายได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๓ และร่างมาตรา ๔๔)
